

HE 271/2009 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi lannoitevalmistelain 5 ja 7 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lannoitevalmistelakia. Ammoniumnitraattia sisältäviä lannoitevalmisteita koskevien vaatimusten osalta ei viitattaisi ainoastaan Euroopan yhteisön lannoiteasetukseen vaan myös kemikaaleja koskevaan niin sanottuun REACH-asetukseen. Lisäksi täsmennettäisiin

Elintarviketurvallisuusviraston tehtäviä lannoitevalmisteiden tyyppinimen hakemisen vaatimuksia koskevissa asioissa ja siirrettäisiin maa- ja metsätalousministeriöllä olevia tehtäviä Elintarviketurvallisuusvirastolle.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 27 päivänä kesäkuuta 2010.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2003/2003 (lannoiteasetus) mukaan yli 28 painoprosenttia ammoniumtyyppä sisältäviä lannoitevalmisteita ei saa markkinoille saattaa, jollei lannoite täytä runsastyyppisiä ammoniumnitraattilannoitteita koskevia teknisiä säännöksiä. Lannoitevalmistelain (539/2006) 5 §:n 4 momentin nojalla on erikseen määritelty lannoiteasetuksen mukaiset yksityiskohtaiset säännökset turvatoimista ja -tarkastuksista, räjähtämättömyyskokeista ja pakkauksista vain runsastyyppiselle lannoitevalmisteelle, joiden ammoniumnitraattipitoisuus on yli 28 painoprosenttia. Alle 28 painoprosenttia tyyppä sisältävien ammoniumnitraattilannoitteiden markkinointia, varastointia ja käyttöä ei ole rajoitettu lannoitevalmistelaisissa.

Esityksen tarkoituksena olisi muuttaa lannoitevalmistelain ammoniumnitraattia koskevat vaatimukset yhdenmukaisiksi kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006 (REACH) liitteen XVII muuttamisesta annetun komission asetuksen (EY) N:o 552/2009 kanssa. On myös huomioitava, että asetus on velvoittavaa lainsäädäntöä lannoitteille muiltakin osin kuin vain ammoniumnitraattia koskevan rajoituksen osalta.

Komission asetuksen (EY) N:o 552/2009 mukaan yli 28 painoprosenttia ammoniumnitraattityyppä sisältävien lannoitteiden on edelleen täytettävä EY:n lannoiteasetuksen vaatimukset. Uudet vaatimukset koskevat 16 painoprosenttia tai enemmän ammoniumnitraattityyppä sisältäviä lannoitteita, joita voi olla jäsenmaissa ainoastaan seuraavien ryhmien saatavilla:

a) jatkokäyttäjät ja jakelijat, myös luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, jotka ovat saaneet siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähdystarvikkeiden markkinoille saattamisesta ja valvontaa koskevien säännösten yhdenmukaistamisesta annetun neuvoston direktiivin 93/15/ETY mukaisen luvan;

b) viljelijät maataloustoiminnassa, joka on joko koko- tai osa-aikaista eikä välttämättä suhteutettuna maa-alakokoon.

Jatkokäyttäjillä ja jakelijoilla tarkoitetaan tässä toiminnanharjoittajia, jotka harjoittavat ammatillista toimintaa, kuten puutarhaviljelyä, kasvihuoneviljelyä, puistojen ja muiden viheralueiden, puutarhojen tai urheilu- ja golfkenttien hoitoa, metsätaloutta tai muuta vastaavaa toimintaa.

Ehdotuksen mukaan Elintarviketurvallisuusvirasto tekisi edelleen päätökset kansallisten tyyppinimien hyväksymisestä sekä hyväksymisen muuttamisesta ja peruuttamisesta. Lisäksi Elintarviketurvallisuusvirasto pitäisi kansallista lannoitevalmisteiden tyyppinimiluetteloa ja notifioisi komissiolle muutokset kansallisessa lannoitevalmisteiden tyyppinimiluettelossa maa- ja metsätalousministeriön sijasta.

2 Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole valtiontaloudellisia vaikutuksia. Yritystoimintaan vaikutukset olisivat ammoniumnitraattilannoitteiden osalta lieviä. Esitys saattaisi muuttaa ammoniumnitraattilannoitteiden toimitustapaa tietyille käyttäjäryhmille sekä aiheuttaisi mahdollisesti vähäisiä muutoksia lannoitevalikoimaan vähittäismyymälöissä. Tyyppinimien hyväksymisen siirtäminen Elintarviketurvallisuusvirastolle yksinkertaistaisi uusien tyyppinimien hyväksymistä kansalliseen lannoitevalmisteiden tyyppinimiluetteloon ja nopeuttaisi uusien lannoitevalmisteiden markkinoille saattamista. Ehdotetuilla muutoksilla ei ole mainittavia ympäristövaikutuksia.

3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä. Esityksestä pyydettiin lausunnot työ- ja elinkeinoministeriöltä, oikeusministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, valtiovarainministeriöltä ja ympäristöministeriöltä. Lausuntoa pyydettiin

myös seuraavilta viranomaisilta: Ahvenanmaan maakuntahallitukselta, Elintarviketurvallisuusvirastolta (Evira), Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta (Valvira), Turvatekniikan keskukselta (TUKES), Suomen ympäristökeskukselta (SYKE) sekä tutkimuksen osalta Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskukselta (MTT), Metsäntutkimuslaitokselta (Metla). Järjestöiltä lausunto pyydettiin seuraavilta: Biolaitosyhdistys ry, Suomen Biokaasuyhdistys ry, Jätelaitosyhdistys ry, Kalkitusyhdistys ry, Kauppapuutarhaliitto ry, Kemianteollisuus ry (lannoite- ja kalkitustyöryhmä), Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, ProAgria Maaseutukeskusten Liitto ry, Puutarhaliitto ry, Svenska Lantbruksproducenternas Cent-

ralförbund SLC rf, Svenska Lantbrukssällskapens förbund, Turveteollisuusliitto ry, Vesija viemärilaitos ry, Ympäristöyritysten liitto ry.

Lausuntoja saatiin yhteensä 10. Elintarviketurvallisuusvirasto katsoi lausunnossaan, että kansallisista tyyppinimiryhmistä ja ryhmäkohtaisista erityisvaatimuksista pitäisi päättää edelleen maa- ja metsätalousministeriö asetuksella. Esitystä on korjattu tältä osin. Muissa lausunnoissa esitetyt huomautukset on otettu huomioon ehdotettua lakimuutosta viimeisteltäessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki**lannoitevalmistelain 5 ja 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä kesäkuuta 2006 annetun lannoitevalmistelain (539/2006) 5 §:n 3 momentti ja 7 §:n 2 ja 3 momentti seuraavasti:

5 §

Yleiset vaatimukset

 Kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006 (REACH) Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta liitteessä XVII säädetään ammoniumnitraattia sisältäviä lannoitevalmisteita koskevista vaatimuksista.

7 §

Lannoitevalmisteen tyyppinimen hakeminen

 Elintarviketurvallisuusvirasto päättää tyyppinimen hyväksymisestä kansalliseen tyyppi-

Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2009

pinimiluetteloon, hyväksymisen muuttamisesta ja peruuttamisesta. Elintarviketurvallisuusvirasto ilmoittaa kansallisen lannoitevalmisteen tyyppinimen Euroopan yhteisöjen komissiolle. Elintarvikevirasto antaa hakemuksesta lausunnon tyyppinimen lisäämisestä Euroopan yhteisön lannoitetyyppien luetteloon ja huolehtii sen ilmoittamisesta Euroopan yhteisöjen komissiolle.

Elintarviketurvallisuusvirasto pitää kansallista luetteloa lannoitevalmisteiden tyyppinimistä. Kansallisessa lannoitevalmisteiden tyyppinimiluettelossa on tyyppinimiryhmäkohtaiset tiedot ja tyyppinimikohtaiset tiedot vaadittavista valmistusmenetelmistä, keskeisistä raaka-aineista, ravinteista ja niiden ilmoitustavasta, ravinteiden muodosta ja liukoisuudesta sekä kasvien kasvua ja rakennetta parantavista tai kasvuolosuhteita edistävästä ominaisuuksista.

Tämä laki tulee voimaan 27 päivänä kesäkuuta 2010.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*